

A Limlom-játék előnyei az általános iskolákban Európa-szerte

Erasmus+ Loose Parts Play Project 2020–2023

A szabadon használható eszközökkel (limlomokkal) való játék lehetőségeinek megteremtése az iskolában számos előnnyel jár mind a gyermekek, mind az iskolák és családok számára.

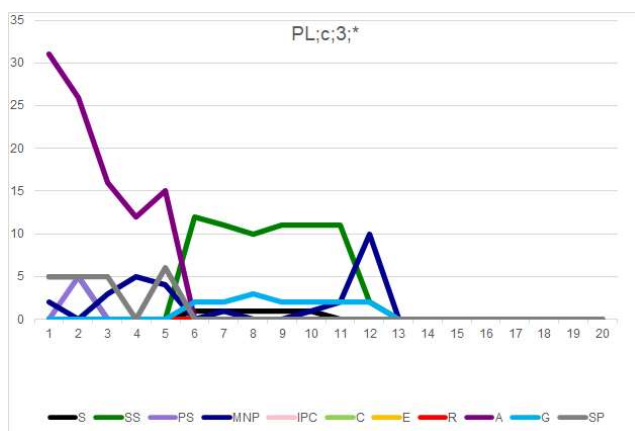
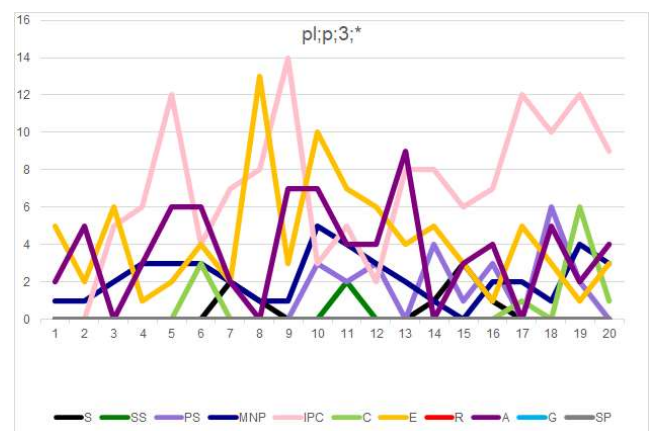
Legfontosabb megállapítások és javaslatok

- Élvezetesebb játék, jobb énhatékonyság
- A játék nagyobb megbecsülése a pedagógusok körében
- Változatosabb játék
- Nagyobb önállóság a játék során
- Jobb együttműködés a gyerekek között
- Támogató hozzáállás a szülők részéről
- A környezettudatosság és fenntarthatóságra nevelés integrálhatósága a Limlom-játékkal

A pedagógusok előzetes félelmei az iskolai Limlom-játék bevezetésével kapcsolatban alaptalannak bizonyultak.

A Limlom-játék hatékony és fenntartható bevezetése időt és fáradságot igényel, emellett a játékmunka-szemlélet megértését is. Az elgondolás nem valósítható meg befektetett idő és energia nélkül, különösen, amennyiben teljesen új megközelítést képvisel a fennálló szemlélethez és irányelvekhez képest.

Eredmény: A játékidő *System for Observing Outdoor Play (SOOP* – szabadtéri játék megfigyelésére alkalmazott rendszer) segítségével végzett megfigyeléseinek elemzése **jelentős különbségeket mutatott** a felmérésben résztvevő iskolák és a kontrolliskolák között, továbbá az idő előrehaladtával egyre nagyobb változatosságot, **kreatívabb, találmányosabb játékot, több kíváncsiságot és kockázatvállalást** mutatott.

1. ábra: a játéktípusok összehasonlítása a kontrolliskolák (b) és a felmérésben résztvevő iskolák (j) között, egy évnyi Limlom-játékot követően.

Javaslatok

1. JAVASLAT: A nemzeti és helyi döntéshozók ismerjék el, tartsák tiszteletben és támogassák a gyermekek játékának fontosságát, és dolgozzanak ki nemzeti és helyi gyermekjáték-stratégiákat.

Az ENSZ Gyermek jogairól szóló egyezményének 31. cikke kimondja, hogy a játék minden gyermeket megillető jog. Az ENSZ Gyermekjogi Bizottsága 2013-ban általános kommentárt¹ (17. sz. általános kommentár) tett közzé a 31. cikkről, amely további iránymutatást ad a tagállamok számára. Az irányelv kimondja, hogy a kormányzatoknak tiszteletben kell tartaniuk, védeniük és biztosítaniuk a gyermekek 31. cikk szerinti jogait.

2. JAVASLAT: A játékstratégiák terjedjenek ki az iskolai játékra, mint a gyermekek jogára, amely mind a gyermekek, mind az iskolák javára válik.

Az ENSZ 17. számú általános kommentárja határozottan kimondja, hogy az iskoláknak fontos szerepe van a játékban, többek között olyan kül- és beltéri terek biztosításával, amelyek lehetőséget teremtenek a játék minden formájára, minden gyermek számára, valamint hogy az iskolai tanítási napok szervezése során elegendő időt és teret kell hagyni a játékra.

3. JAVASLAT: Az oktatási vezetők létesítsenek kapcsolatot az érdekelt felekkel, akik helyi megállapodásokat köthetnek az iskolai Limlom-játék támogatására.

Ehhez politikai döntéshozók, iskolavezetők, civil szervezetek, vállalkozások és más, a gyermekekkel vagy a környezeti fenntarthatósággal foglalkozó szervezetek is csatlakozhatnak. A cél elvi megállapodások létrehozása, valamint az iskolák együttműködő támogatása a Limlom-játék bevezetésében és fenntartásában, ideértve a bevált tapasztalatok megosztását is.

4. JAVASLAT: A nemzeti és helyi döntéshozók és oktatási vezetők működjenek együtt az érdekelt felekkel, és a megfelelő infrastruktúra biztosításával kapcsolják össze a Limlom-játékot a környezeti és fenntarthatósági szabályozásokkal.

A magán- és közintézmények fenntartható működésének követelményei, és a lomok iskolai játékokban történő felhasználása nagyszerű lehetőségeket rejt az együttműködésre. Az Európai Unió Hulladék Keretirányelve¹ a megelőzés, újrahasználatra való előkészítés, újrafeldolgozás, egyéb hasznosítás és ártalmatlanítás sorrendjében határozza meg a fontossági sorrendet, és a megvalósítás felelősségének nagy részét az önkormányzatokra hárítja.

5. JAVASLAT: A nemzeti és helyi döntéshozók és iskolafenntartók támogassák az iskolai kockázatértékelés kockázat-haszon megközelítését.

A kockázat-haszon mérlegelés a kockázatkezelés olyan megközelítése, amely a kockázatokat az előnyökkel együtt méri fel. Lényege a kockázatértékelési folyamat kiegyensúlyozott és arányos megközelítése. Így a gyerekek a fejlődési igényeiknek megfelelő módon játszhatnak, az iskolák pedig segítséget kapnak abban, hogy kalandos élményeket kínáljanak számukra. A kockázat-haszon megközelítés a játékokban vállalt kockázat fontosságát is hangsúlyozza, és egyúttal az aggodalmakat is segít eloszlatni.

6. JAVASLAT: A tervezők, építésszek és önkormányzatok tartsák tiszteletben a gyermekek játékhoz való jogát az iskolaudvarok tervezése és fejlesztése során.

Az iskolaudvarok rengeteg lehetőséget kínálnak a játékokra és tanulásra, a kíváncsiság és a felfedező tanulás ösztönzésére. Az iskolaudvaroknak tükrözniük kell a biológiai sokféleség iránti igényt, és lehetőséget kell biztosítaniuk a fenntarthatóságra való nevelésre, valamint gazdag, változatos és inkluzív játékteret kell biztosítaniuk.

A kutatás további részletei az Erasmus+ Loose Parts Play projekt honlapján elérhetők, ahol egy kézikönyv, eszköztár és tanterv is rendelkezésre áll a Limlom-játék bevezetésének támogatásához.

loosepartplayproject.eu

A Loose Parts Play projekt az Erasmus+ finanszírozásával 2020 szeptembertől 2023 júniusig tartott, nyolc partnerrel együttműködésben: egy civil szervezet és egy-egy általános iskola részvételével

Magyarországon, Lengyelországban, Szlovákiában és Skóciában.

2020-1-HU01-KA201-078725

Enhancing Personal Capacity Building and Climate Awareness of Pupils in School

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union